

UTKAST den 19.9.2025

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 7 och 10 § i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd, 6 och 8 § i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare och 5 § i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd, lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare och lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling ändras.

Avsikten är att lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd ändras så att det till närings-, trafik- och miljöcentralens och till kommunens uppgifter för tydlighetens skull också fogas att närings-, trafik- och miljöcentralen eller kommunen beslutar om sammanslagning av ansökningar om stöd, bidrag eller ersättning i situationer där den som ansöker om stöd ska anses som en enda stödsökande (gårdbruksenhet) oberoende av antalet stödansökningar.

Lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare föreslås för det första bli ändrad i fråga om besittningen av en stödberättigande areal så att den stödberättigande arealen ska vara i en aktiv jordbrukares besittning från och med den sista inlämningsdagen för den årliga samlade ansökan om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare till den sista möjliga dagen för ändring av ansökan. Dessutom föreslås det att lagen ändras på grund av en föreslagen ändring i Europeiska unionens lagstiftning så att förfarandet med återställande av permanent gräsmark tas i bruk om arealen för permanent gräsmark minskar med över tio procent jämfört med referensarealen för permanent gräsmark 2018 i stället för med nuvarande fem procent.

Vidare föreslås det att lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling ändras i fråga om tidpunkten för när administrativa kontroller på basis av vissa miljöavtal som ligger till grund för miljöersättning (miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet och miljöavtal om skötsel av våtmarker) ska utföras. Enligt förslaget ska närings- miljö- och trafikcentralen (från ingången av 2026 livskraftscentralen) i fortsättningen utföra en administrativ kontroll innan den sista utbetalningen av miljöersättning på basis av de miljöavtal som avses ovan görs för det första avtalsåret.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt. Enligt den övergångsbestämmelse som föreslås i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare och lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling ska på ansökningar som har blivit anhängiga före ikraftträdandet av de nämnda lagarna tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

1.

Lag

om ändring av 7 och 10 § i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022) 7 § 2 mom. och 10 § 2 mom., av dem sådant 10 § 2 mom. lyder i lag 913/2024, som följer:

7 §

Närings-, trafik- och miljöcentralen

Närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar om sammanslagning av ansökningar om sådana ersättningar som avses i 1 mom. Närings-, trafik- och miljöcentralen kontrollerar och övervakar dessutom stöden, ersättningarna och villkorligheten samt utför kvalitetsbedömning så som föreskrivs nedan.

10 §

Kommunen beslutar om

4) överföring, sammanslagning och delning av de referenskvantiteter för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfåhushållning som avses i 10 f § i lagen om nationella stöd,

Kommunen beslutar om sammanslagning av ansökningar om sådana stöd, ersättningar och bidrag som avses i 1 mom. 1, 3 och 5 punkten. Kommunen utför dessutom administrativa kontroller och bedömer påföljder i fråga om villkorlighet vid administrativa kontroller samt utför kvalitetsbedömning som kan jämföras med administrativa kontroller så som föreskrivs nedan.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av 6 och 8 § i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare (1332/2022) 6 § 1 mom.
och 8 § 1 mom. som följer:

6 §

Stödberättigande areal

Stöd enligt 4 § kan beviljas för jordbruksmark som används för jordbruksverksamhet under det år då stödet i fråga söks (*stödberättigande areal*). Den stödberättigande arealen ska vara i en aktiv jordbrukares besittning från och med den sista inlämningsdagen för den årliga samlade ansökan om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare till den sista möjliga dagen för ändring av ansökan. Den minsta skiftesstorlek för vilken stöd enligt 4 § kan betalas är 0,05 hektar.

8 §

Skyldighet att återställa permanent gräsmark

Om den kontroll av arealen som Livsmedelsverket utför årligen den 30 november visar att den i norm 1 i bilaga III till förordningen om strategiska planer avsedda permanenta gräsmarkens andel av jordbruksmarken minskar på nationell nivå med över tio procent jämfört med referensarealen för permanent gräsmark 2018, får den permanenta gräsmarken inte ställas om till annan användning, och det förfarande med återställande av permanent gräsmark som avses i artikel 48.3 i förordningen om ytterligare krav och om normer tas i bruk. Jordbrukaren får då förpliktas att till permanent gräsmark återställa en areal som motsvarar den permanenta gräsmark som omställts till annan användning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ansökningar som har blivit anhängiga före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

3.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling (1333/2022) 5 § 5 mom. som följer:

5 §

Miljöersättning

I miljöavtal enligt 1 mom. 1 och 2 punkten förbinder sig jordbrukaren att genomföra skiftes-specifika åtgärder på ett område utanför åker. I fråga om alla miljöavtal enligt 1 mom. 1 och 2 punkten ska det utföras en administrativ kontroll som avses i 20 § 5 mom. i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022), nedan verkställighetslagen, om detta inte är uppenbart onödigt. Kontrollen ska utföras innan den sista utbetalningen av miljöersättning på basis av ett avtal görs för det första avtalsåret. Ett villkor för beviljande av miljöersättning är att den areal som avtalet gäller är minst 0,30 hektar. Den som har ingått ett miljöavtal ska ha avtalsområdet i sin besittning under hela avtalsperioden. Ett avtal kan ingås i fråga om en arrenderad areal, förutsatt att arrendeavtalet gäller under hela avtalsperioden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ansökningar som har blivit anhängiga före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

1.

Lag

om ändring av 7 och 10 § i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022) 7 § 2 mom. och 10 § 2 mom., av dem sådant 10 § 2 mom. lyder i lag 913/2024, som följer:

Gällande lydelse

7 §

Närings-, trafik- och miljöcentralen

Närings-, trafik- och miljöcentralen kontrollerar och övervakar dessutom stöden, ersättningarna och villkorligheten samt utför kvalitetsbedömning så som föreskrivs nedan.

10 §

Kommunen beslutar om

4) överföring och delning av de referenskvantiteter för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfåhushållning som avses i 10 f § i lagen om nationella stöd,

Kommunen utför dessutom administrativa kontroller och bedömer påföljder i fråga om villkorlighet vid administrativa kontroller samt utför kvalitetsbedömning som kan

Föreslagen lydelse

7 §

Närings-, trafik- och miljöcentralen

Närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar om sammanslagning av ansökningar om sådana ersättningar som avses i 1 mom. Närings-, trafik- och miljöcentralen kontrollerar och övervakar dessutom stöden, ersättningarna och villkorligheten samt utför kvalitetsbedömning så som föreskrivs nedan.

10 §

Kommunen beslutar om

4) överföring, *sammanslagning* och delning av de referenskvantiteter för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfåhushållning som avses i 10 f § i lagen om nationella stöd,

Kommunen beslutar om sammanslagning av ansökningar om sådana stöd, ersättningar och bidrag som avses i 1 mom. 1, 3 och 5 punkten. Kommunen utför dessutom administrativa kontroller och bedömer påföljder i fråga om villkorlighet vid administrativa kontroller samt utför kvalitetsbedömning som kan

Gällande lydelse

8 §

Skyldighet att återställa permanent gräsmark

Om den kontroll av arealen som Livsmedelsverket utför årligen den 30 november visar att den i norm 1 i bilaga III till förordningen om strategiska planer avsedda permanenta gräsmarkens andel av jordbruksmarken minskar på nationell nivå med över tio procent jämfört med referensarealen för permanent gräsmark 2018, får den permanenta gräsmarken inte ställas om till annan användning, och det förfarande med återställande av permanent gräsmark som avses i artikel 48.3 i förordningen om ytterligare krav och om normer tas i bruk. Jordbrukaren får då förpliktas att till permanent gräsmark återställa en areal som motsvarar den permanenta gräsmark som omställts till annan användning.

Föreslagen lydelse

8 §

Skyldighet att återställa permanent gräsmark

Om den kontroll av arealen som Livsmedelsverket utför årligen den 30 november visar att den i norm 1 i bilaga III till förordningen om strategiska planer avsedda permanenta gräsmarkens andel av jordbruksmarken minskar på nationell nivå med över *tio* procent jämfört med referensarealen för permanent gräsmark 2018, får den permanenta gräsmarken inte ställas om till annan användning, och det förfarande med återställande av permanent gräsmark som avses i artikel 48.3 i förordningen om ytterligare krav och om normer tas i bruk. Jordbrukaren får då förpliktas att till permanent gräsmark återställa en areal som motsvarar den permanenta gräsmark som omställts till annan användning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ansökningar som har blivit anhängiga före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

3.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling (1333/2022) 5 § 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

5 §

Miljöersättning

I miljöavtal enligt 1 mom. 1 och 2 punkten förbinder sig jordbrukaren att genomföra skiftesspecifika åtgärder på ett område utanför åker. I fråga om alla miljöavtal enligt 1 mom. 1 och 2 punkten ska det utföras en administrativ kontroll som avses i 20 § 5 mom. i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022), nedan *verkställighetslagen*, om detta inte är uppenbart onödigt. Kontrollen ska utföras innan miljöersättning på basis av ett avtal betalas för det andra avtalsåret. Ett villkor för beviljande av miljöersättning är att den areal som avtalet gäller är minst 0,30 hektar. Den som har ingått ett miljöavtal ska ha avtalsområdet i sin besittning under hela avtalsperioden. Ett avtal kan ingås i fråga om en arrenderad areal, förutsatt att arrendeavtalet gäller under hela avtalsperioden.

Föreslagen lydelse

5 §

Miljöersättning

I miljöavtal enligt 1 mom. 1 och 2 punkten förbinder sig jordbrukaren att genomföra skiftesspecifika åtgärder på ett område utanför åker. I fråga om alla miljöavtal enligt 1 mom. 1 och 2 punkten ska det utföras en administrativ kontroll som avses i 20 § 5 mom. i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022), nedan *verkställighetslagen*, om detta inte är uppenbart onödigt. Kontrollen ska utföras innan *den sista utbetalningen av miljöersättning* på basis av ett avtal görs för det *första* avtalsåret. Ett villkor för beviljande av miljöersättning är att den areal som avtalet gäller är minst 0,30 hektar. Den som har ingått ett miljöavtal ska ha avtalsområdet i sin besittning under hela avtalsperioden. Ett avtal kan ingås i fråga om en arrenderad areal, förutsatt att arrendeavtalet gäller under hela avtalsperioden.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
På ansökningar som har blivit anhängiga före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.*